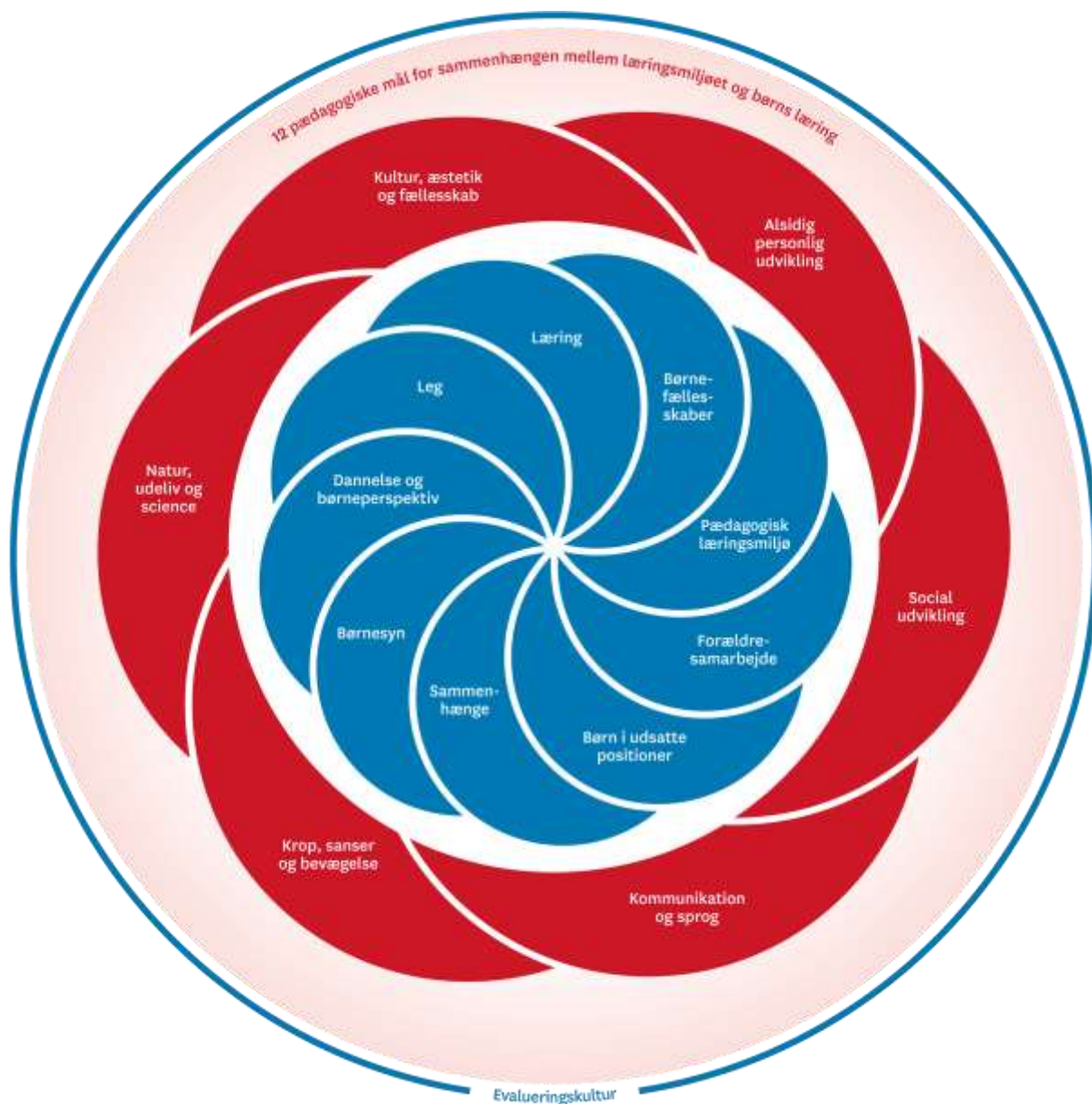

Pædagogisk læreplan for Sundloppen 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Hvem er vi?

Velkommen til Sundloppen – en integreret daginstitution med kroppen i centrum

Vi er en privat daginstitution beliggende i Øster Toreby/Sundby i Nykøbing F.

Vores adresse er: Industriparken 1, blok A, 4800 Nykøbing F. Kontakt: Telefon: 51 15 80 10, mail: kontakt@sundloppen.dk. Kig på: www.sundloppen.dk.

Vi ligger tæt på SUNDskolen, og vi er tæt på offentlig transport, vi har gode udflugtsmål (både udendørs og indendørs) i vores lokalsamfund.

Institutionen var oprindeligt kommunal, men da kommunalbestyrelsen valgte at lukke den, gik en gruppe forældre sammen og genåbnede Sundloppen i sin nuværende form i april 2015. Bygningerne blev i den forbindelse sat i stand. Vores stuer er lyse, rummelige men også med hjemlig hygge. Ude-arealet er etableret løbende siden 2015.

Institutionen er en integreret daginstitution, bestående af 3 stuer: en vuggestue, en mellemgruppe og en børnehavegruppe. De kaldes Lillestuen, Mellemstuen og Storestuen. Stuerne er delt ind efter børnenes alder.

Institutionen er normeret til 72 børneenheder. Et vuggestuebarn tæller for to (indtil den måned barnet fylder 2,10 mdr), et børnehavebarn tæller en enkelt (fra 2,10 mdr.)

Personalet består af en leder (uddannet pædagog), 6 pædagoger, 3 pædagogiske assistenter, en pædagogmedhjælper, en ergoterapeut samt en bachelor i ernæring (vores kostansvarlige).

Kerneydelsen i Sundloppen er **TRYGHED**: For at børn kan udvikle sig, er det nødvendigt at de føler sig trygge og at de befinder sig i et miljø som er baseret på omsorg.

Nærvær:

Vi er en mindre daginstitution, hvor vi er tætte på hinanden, og vi har en unik mulighed for at skabe nærvær og stærke relationer til det enkelte barn, til forældregruppen, børnene imellem og i personalegruppen.

Nærvær er at være aktivt til stede, og vise sit engagement ved at forholde sig til barnet. Vi bestræber os således på aktivt at engagere os i en given situation ved at lytte, deltage, forholde os til, tage alvorligt og handle, hvis det er nødvendigt.

Nærvær er følelsen af at blive set, forstået, hørt og taget alvorligt.

Rummelighed:

I Sundloppen skal der være plads til alle, og hos os er rummelighed og respekt centrale begreber: Vi er en lille integreret daginstitution hvor vi er tæt sammen om og med børnene, vi har mulighed for at rumme forskellige slags børn.

Vi møder det enkelte barn, der hvor det er, med de krav og udfordringer det har brug for til at komme videre i sin udvikling.

Kommunikation:

I Sundloppen arbejder vi på at nonverbal og verbal kommunikation er klar og tydelig fra den voksne til barnet. I dagligdagen opstår der konflikter børnene imellem, børnene skal i disse tilfælde vejledes gennem konflikthåndtering, således at de på længere sigt kan mestre at løse opgaven hensigtsmæssigt og selvstændigt.

Vi ønsker en gensidig åbenhed omkring barnet mellem forældre og personale, her ser vi konstruktiv dialog som en forudsætning for samarbejde og udvikling.

Vi ønsker at skabe et miljø hvor barnets ideer og ønsker høres, og tages op så vidt muligt.

Vores kommunikation er præget af åbenhed, troværdighed og tydelighed, og når vi kommunikerer, sker det ligeværdigt i gensidig respekt.

Kreativitet:

I Sundloppen er der plads til kreative udfoldelser. Kreativitet kan udfoldes på utallige måder, eksempelvis; fortælling, maleri og huler i skoven, bevægelse og perler. Sundloppen sætter gang i kreative, lærerige lege og aktiviteter.

Kreativitet er gymnastik for både krop, hjerne og hjerte og den er vigtig for barnets læring og videre udvikling. Sundloppen skaber en ramme, hvor børnene får mulighed for at udtrykke sig, vi giver plads til, at man kan udfolde både fantasi og koncentration/fordybelse.

Vi er opmærksomme på at vores læreplaner ikke er tilpasset covid-19 restriktioner, og at der derfor løbende kan komme nogle ændringer ift. dette.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber i Sundloppen.

Børnesyn i Sundloppen:

At være har værdi i sig selv! Børn har lige værdi alle sammen.

I Sundloppen vægter vi tryghed og omsorg for det enkelte barn højt. Det er de voksnes opgave at sørge for et tryghedsskabende miljø, der skaber trivsel og udvikling for det enkelte barn gennem hele dagen.

Vi arbejder med det tryghedsskabende miljø på følgende måder:

Vi har en anerkendende tilgang til hinanden, vi er bevidste om vores dialog- og kommunikationsform med børnene. Vi ser børnenes forskelligheder som styrker, og vi hjælper børnene til at respektere disse. Vi giver tid til det enkelte barn. Vi forsøger at se tingene fra et børneperspektiv både i fysisk og i overført betydning. De voksne er bevidste om, at vi sætter tonen omkring børnene og for børnene, og vi er opmærksomme på at det smitter af på børnenes syn på hinanden, hvorledes vi som rollemodeller omtaler dem.

De voksne tilstræber at være en legende voksen, som deltager i børneinitieret leg. Den voksne tilstræber samtidig at være igangsætter omkring leg.

Den voksne tager en aktiv rolle ift. at øve barnet ift. selvhjulpenhed.

Dannelse og børneperspektiv i Sundloppen:

Dannelse handler om at blive sig selv. Det handler om at få erfaringer. I Sundloppen giver vi mulighed for at alle børn kan nå til nye erkendelser på hvert deres niveau og ud fra hver deres formåen og udgangspunkt.

Vi ser dannelse som en form for livsduelighed, at barnet dannes som borger i og til det samfund vi lever i. De voksnes opgave er at guide barnet ift. at blive sig selv, men vi er samtidig bevidste om barnets egen rolle samt indflydelse ift. at være aktivt deltagende i egen dannelse og udvikling.

Som voksne er vi rollemodeller ift. at bruge dialog som redskab, herunder både ift. tonefald, samt ift. den demokratiske proces.

De voksne har fokus på at de læringsmiljøer vi tilbyder, giver barnet mulighed for at forfølge det de er optagede af. Læringsmiljøer er både de fysiske læringsmiljøer samt dem der sker mellem mennesker (spontant opståede eller planlagte).

Vi arbejder med børnedemokrati, således at vi har medbestemmelse inden for en vis ramme af muligheder.

Leg i Sundloppen:

Vi vægter leg i Sundloppen rigtig højt. Vi oplever at leg indeholder en masse vigtige elementer for at det enkelte barn, det enkelte barn i gruppen samt gruppen af børn kan udvikle sig.

Leg er læring, leg er sprog, leg er selvværd, leg er sociale kompetencer, leg er fantasi.

I Sundloppen arbejder vi med både børneinitieret leg, med leg sat i gang af en voksen (hvor den voksne er en form for medspiller) samt med voksenstyret leg

De voksne tilstræber at være en legende voksen, som deltager i børneinitieret leg. Den voksne tilstræber samtidig at være igangsætter omkring leg.

Læring i Sundloppen:

Vi arbejder med læring på mange planer i Sundloppen.

Vi arbejder bl.a. kontinuerligt med de fysiske rammer for at skabe optimal læring for børnegruppen. De fysiske rammer danner basis og mulighed for forskellige læringsmiljøer.

Som voksne er vi opmærksomme på at barnet udvikler sig i forbindelse med mødet med vores læringsmiljøer.

Når vi arbejder vokseninitieret i aktiviteterne, så anser vi processen og samspillet langt vigtigere en produktet.

Børnefællesskaber i Sundloppen:

I Sundloppen er du del af et fællesskab. Det betyder at du hører til. Det enkelte barn har taletid, og barnet bliver anerkendt for dets tilstedeværelse.

Vi ser at leg, læring samt dannelse sker i samspillet med andre, dvs. ved at være en del af et fællesskab.

Vi arbejder med demokrati: at lytte til hinanden, turtagning, at øve indflydelse samt at værdsætte forskelligheder.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn, refleksioner og eksempler:

Vi arbejder dagligt i mindre grupper på alle stuer, for på den måde at styrke samspil og fællesskab. At arbejde i mindre grupper giver os mulighed for fordybelse og nærhed.

Vi siger godmorgen til alle børn, når de kommer. Vi siger farvel og på gensyn, når vi går hjem senere på dagen. Således oplever børnene sig set.

Vi giver impulsive krammere, og siger eksempelvis: "jeg er glad for at jeg kender dig", eller " jeg er glad for at du er kommet i Sundloppen i dag."

Vi er fysisk på niveau med børnene, i øjenhøjde i almindelig leg, ved aktiviteter, ved forklaringer, ved konfliktløsninger samt ift. praktiske gøremål.

Vi sadler om i hverdagen, hvis vi oplever at børnegruppens behov er anderledes end vi havde forestillet os ift. planlagt indhold – der kan være behov for luft, en spontan tur, plads til at give den gas (inde og ude), brug for at mærke hinanden (eksempelvis Bamsemassage).

De voksne kommunikerer individuelt med det enkelte barn ud fra barnets udvikling og forudsætning.

Vi indretter dagen med stationer, så børnene har mulighed for at vælge mellem forudbestemte/strukturerede legområder, men også som medbestemmere ift. hvad der er på stationerne

Dannelse og børneperspektiv, refleksioner og eksempler:

Lige meget hvor du kommer fra, hvor gammel du er, eller hvor du bor – så har du værdi i dig selv!

Vi giver børnene brede og forskellige muligheder for at samle erfaringer ift. at blive sig selv.

Vi giver dem erfaringer i: ved at gå i skov, ved at tage på tur, ved at lave kreative aktiviteter med forskellige materialer, ved at lave bevægelse og motorik, ved at give barnet flerartede sanseindtryk (smag, føle, røre mv), ved at tilbyde udeliv, ved at have et socialt fællesskab barnet kan være en del af.

Vi lader børnene møde medbestemmelse/børnedemokrati inden for en vis struktur. Vi arbejder igennem dagen med at oprette stationer på stuerne; dvs. der tilbydes forskellige aktiviteter i rummet – det kan være

kreative sysler ved bordet eller forskellige lege. Børnene vælger hvad de gerne vil deltage i, de kan også være initiativtager til legen eller det kan være dem der kommer med ideen til en kreativ aktivitet.

Leg, refleksioner og eksempler

Leg er læring, udvikling, sprog, selvværd, tilknytning og sociale kompetencer.

Som pædagogisk personale har vi ansvaret for at vi har nogle gode legefællesskaber for Sundloppens børn. Vi ser os selv som voksne, der kan guide børnene i deres leg, hvis de beder om det, samt ved evt. opståede konflikter i legen.

Der er plads til børnenes spontane lege, dvs. lege hvor de selv er initiativtagere og igangsættere. Her er de voksne til stede i periferien, hvis der fra tid til anden er brug for hjælp – så alle således trives bedst muligt i legen.

Vi arbejder også med mere rammesatte legeaktiviteter, det være sig både eksempelvis spil eller gamle lege/sanglege – hvor vi arbejder med legen som understøttende element for det sociale fællesskab. Her arbejder vi ud fra at der findes et på forhånd kendt regelsæt i legen, her arbejdes med turtagning og nye måder hvorpå man kan se sine kammerater.

Det pædagogiske personale kan også tage initiativ til mindre legegrupper, her tænkes særligt på rollelege, hvor der sammen med børnegruppe reflekteres løbende omkring legen indhold og udvikling.

De forskellige pædagogiske legeaktiviteter bruges også som mulighed for at inddrage de børn, der ind i mellem står uden for legen.

Læring, refleksioner og eksempler

Læring er udvikling. Læring sker gennem nærvær og samtaler, vi skal give tid til læring på barnets præmisser. Læring sker gennem kontinuitet og sammenhæng. Læring sker gennem leg og fællesskab i mindre grupper. Læring sker gennem anerkendelse.

Som pædagogisk personale har vi ansvaret for at guide børnene ift. social læring, vi guider i leg, både i børneinitieret leg og i vokseninitieret leg. Personalet er rollemodeller ift. hvorledes vi omgås hinanden og i at indgå i sociale relationer. Gennem dialog med barnet/børnene, sætter vi som personale ord på handling og begivenheder i hverdagen.

Læring foregår gennem temaforløb, både på stuerne og på tværs af huset, krible-krable forløb, høstuger, samt kartoffeluge. Her dykkes ned i specifikke emner, emner der kan skabe nye interesser hos børnene. Personalets rolle er at fange børnenes interesse, grave dybere i det og følge børnenes nye spor. Læring sker når personalet giver fuld tilgang for barnets fantasi, ideer og standpunkter, og følger disse spor.

Læring foregår i Sundloppens forskellige læringsmiljøer.

Eksempelvis under måltidet: Hvor vi taler om maden, introduceres til nye madvarer og retter, vi hjælper ad med at dække bord, vi smøre selv madder og øser selv op, vi hjælper hinanden under måltidet.

Læring sker ved ture ud af huset: Her kan vi have specifikke mål som giver os læring: trafik, natur, kultur (kirker, bibliotek mm). Ture i naturen giver os mulighed for at læring indenfor både motorik, udeliv samt årstider.

Læring sker i garderoben: Vi arbejder med selvhjulpethed, af-og påklædning. Vi arbejder med sociale kompetencer, Vi arbejder med at give plads til hinanden og hinandens forskelligheder. Vi kan samtale om emner som tøj, kropsdele, vejret og hvem man skal lege med om lidt.

Børnefællesskaber, refleksioner og eksempler

Børnefællesskab er for os, at man hører til! Det betyder, at barnet i Sundloppen har taletid, barnet bliver anerkendt og barnet oplever at være en del af et demokrati, hvor det er muligt at øve indflydelse. I vores børnefællesskab værdsætter vi forskelligheder.

Leg, læring og dannelse sker i samspillet med andre dvs. ved at være en del af et fællesskab.

Vi tilbyder forskellige fællesskaber:

- Børnefællesskabet Sundloppen
- De enkelte stuer
- Hjælpeven
- Temaer på tværs af huset
- Bordinddeling, hvem sidder ved mit bord (børn/voksne)
- Spontant opståede børnefællesskaber.

Vi hjælper barnet med at sætte ord på sine følelser, og understøtter således et sundt børnefællesskab.

Vi arbejder dagligt med nogle mere voksenstyrede børnefællesskaber, eksempelvis ved sang/sanglege/legegrupper, (dialogisk) læsning, eller kreative aktiviteter – for således at give det enkelte barn nye børnefællesskaber at bevæge sig i.

Vi visualiserer børnefællesskaberne for børnene vha. eksempelvis fotos på stuen og på vores intra, Family. Således kan forældrene også inddrages ift. at understøtte de børnefællesskaber vi arbejder med at opbygge i Sundloppen.

Pædagogisk læringsmiljø.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

De pædagogiske læringsmiljøer tager udgangspunkt i vores pædagogiske grundlag.

Stunder på badeværelset:

Her arbejdes med nærvær og omsorg når barnet pusles. Det vises ved dialog og øjenkontakt med barnet der pusles. De børn der selv kan gå kravler selv op og ned fra puslebordet, således arbejder vi også med motorik, selvhjulpethed og de voksnes arbejdsmiljø.

Der arbejdes med selvhjulpethed ift. alder og udvikling, det være sig ift. af/påklædning samt ift. toiletbesøg. Den voksne indgår i dialog med barnet om tøjet, den voksne giver barnet øget kropsbevidsthed (at være varm/kold, deres køn, renlighed mv.). Der arbejdes også med muligheden for at skabe et børnefællesskab hvor man hjælper hinanden, hvis eksempelvis strømpen er svær at få på.

De ældste børn går på toilettet i mindre grupper på op til 8 – for således at skabe mere ro til selve toiletbesøget, give færre muligheder for konflikter samt mere mulighed for dialog i børnegruppen samt mellem børn og voksen. Der arbejdes visuelt tydeligt med, at det ikke handler om at komme først på toilettet eller at vælte sine venner på vej derhen – til ventetiden er der myldreplakater som man kan tale med sine venner om i stedet. Gruppen følges med den voksne videre til eksempelvis garderoben, og en ny gruppe kan komme til.

Stunder i garderoben:

Vi vil gerne opnå at garderoben er et rart sted at være, et sted hvor den voksne er rollemodel for samværet, hvor der er plads og mulighed for selvhjulpethed. Et sted hvor man kan føle sig som en del af et børnefællesskab.

Hvert enkelt barn har sin egen garderobe. Det er forældrenes ansvar at opdatere garderoben til dagen, dvs. tjekke at alt er der, hænge tøj frem til dagen, således at barnet nemmest muligt kan gå i gang.

Her arbejdes med selvhjulpethed, og at hjælpe dem der er mindre end sig selv, hjælper man en anden glemmer man måske at man keder sig/venter på at komme ud. Vi arbejder således også med selvtillid, motorik, turtagning og det at samle på succesoplevelser. Den voksne guider og taler med barnet om emner som tøj, kroppen, og hvem skal barnet skal lege med om lidt, og hvad de mon skal lege?

Barnet skal vente på at gruppen, eller en del af gruppen er klar til at gå ud, dette gøres ved at sidde ved væggen og vente. Det er de voksnes opgave hurtigst muligt at iføre sig passende tøj, således at en stor gruppe børn ikke sidder for længe og venter, og der dermed kan opstå unødige konflikter.

Spisestunder:

De voksne spiser sammen med børnene. Den voksne sørger for, at alt er klaret til måltidet, således at den voksne bliver på stuen under måltidet.

Børnene er med til at hente rullebordet, når vi skal spise; det er både til morgenmad, formiddagsmad, frokost og frugt. Ligeledes kan en gruppe børn være med til at levere rullebordet tilbage i køkkenet.

Vi arbejder med at skabe ro samt fællesskabsfølelse under frokosten, det betyder bl.a. at børnene bliver siddende (så vidt muligt) indtil måltidet er slut. Således oplever vi også at flest muligt får spist færdigt.

Formiddagsmad samt frugt foregår mere rullende, her sidder barnet indtil det er mæt og klar til at lege videre. Her er det den voksne der spørger barnet hvilket frugt det ønsker, af hygiejniske årsager er det den voksne der giver frugten til barnet. Også her arbejder vi med fællesskabsfølelsen i det den voksne taler med børnene ved bordet, emnerne kan være mange, og både initieret af børnegruppen samt af den voksne.

Under måltiderne samtales der om eksempelvis emner der har fyldt i løbet af dagen; turtagning, venskaber, lege osv. Stille musik og dæmpet belysning bruges til nogle måltider på alle stuer til at signalere ro, koncentration om maden og stille snak. Under måltiden tales naturligvis også om maden, hvad er der i, hvordan er det tilberedt osv.

Nogle morgener er der stille musik i fællesrummet under måltidet.

Vi er opmærksomme på, at børnene har forskellig bagage med ift. spisestunder i deres eget hjem, således forsøges dette at forenes med vores ønsker for et godt måltid

Modtagelse, og morgensysler

Vi arbejder med en rolig og genkendelig morgen.

De voksne laver i samarbejde med børnene aktiviteter ved bordene på stuerne. Børnene opfordres til at vælge mellem de aktiviteter, der er valgt for den pågældende morgen. Vi prioriterer de lidt mere stillesiddende aktiviteter tidligt om morgenen, for at rummet er så roligt som muligt ift. dem der skal afleveres.

En voksen møder ind kl. 6.15, for at der er styr på morgenmaden fra kl. 6.30, hvor den anden voksne møder ind. Den tredje voksen møder ind kl. 7.00 – hvor den gruppe der ikke spiser morgenmad laver stationer i fællesrummet. Er der mange børn fra Lillestuen går også en voksen på Lillestuen fra 7.00, således at de yngste ikke skal opleve for mange skift. Der er en enkelt voksen tilbage i fællesrummet til at spise færdig med de sidste. Morgenmaden slutter kl. 7.30. Her møder endnu to voksne ind, den kostansvarlige, som tager sig af opvasken efter morgenmaden, og den sidste voksne ser, hvor behovet er størst indtil den der har spist morgenmad med de sidste er færdig med dette. Herefter er der to på Lillestuen og to til deling mellem Mellestuen og Storestuen – her er der ofte åben dør mellem de to stuer. Kl. 8 møder endnu to voksne ind og der er således to på hver stue. Her lukkes døren mellem de to ældste stuer som oftest, i ønsket om at skabe lidt mere ro begge steder.

Nå de voksne møder ind, går de rundt og siger godmorgen på stuerne/i køkkenet, samt til de børn og voksne de møder på deres vej. De voksne er opmærksomme på at hjælpe dem der skal hjælpes med at tage afsked med deres forældre enten ved at vinke, trøste, sætte i gang med en aktivitet eller lave en aktivitet sammen med.

Eftermiddagssysler, og afsked:

Vi arbejder med at barnet går fra Sundloppen med en god følelse hver dag, barnet skal føle sig som en del af fællesskabet. På alle stuer prioriteres det, at vi fortæller om dagens gang og forløb, så vidt muligt til forældrene, på Lillestuen lægges der særlig vægt på dette, da flere her endnu ikke har et verbalt sprog. Vi er

opmærksomme på at sige farvel eller høj hej, og at barnet og familien føler sig set/hørt i dette. Vi ser barnet i øjnene og giver dem en følelse af, at det har været rart at have dem i Sundloppen i dag.

Eftermiddagen foregår således, at den voksne sætter en aktivitet eller leg i gang, børnene skaber og udvikler selv legen. Også her arbejdes med lege-stationer på stuerne eller udenfor; eksempelvis: perler, vi laver tryllestave og kroner, køkken, leg med cykler, magneter på et bord, plus-plus'er, madrasser der er et rumskib, bygge sandslotte, lege "hvor er alle mine kyllinger?", puttekasser, rutsjeture osv. Der kan også være mere børneinitierede aktiviteter og lege, hvor barnet og børnegruppen oplever medbestemmelse og demokrati.

Samarbejde med forældre om børns læring.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi vægter den daglige snak mellem dagtilbud og hjem meget højt, det er vigtigt at videregive information om barnets dag – kommunikationen går begge veje. Vi vægter en åben og positiv dialog. Vi anser dialogen som en form for erfaringsudveksling, mellem personale og forældre, det kan dreje sig om madvaner, søvn, renlighed og andet.

Vi bruger Famly, vores intra, til på daglig basis at fortælle om dagens indhold, for således at bygge bro mellem dagtilbud og hjemmet. Forældrene kan her holde sig ajour med det indhold, der arbejdes med i institutionen.

Det er også på Famly, der gives besked om specifikke emner som personalet kan opfordre til, at man arbejder med derhjemme, og som der samtidig arbejdes med i Sundloppen.

Alle børn der kommer udefra tilbydes forældrene en samtale efter ca. 3 måneder i Sundloppen. Når man flytter til en ny stue er det kun ved behov at en sådan samtale finder sted.

Ved bekymring eller spørgsmål kan både personale og forældre bede om en samtale, så der således skabes mulighed for dialog mellem forældre og personale om barnets trivsel og udvikling.

Inden opskrivning til skole indbydes til skoleparathedssamtale.

Sprogvurdering, TRAS og TRASMO samt DPU er pædagogiske arbejdsredskaber som bruges som udgangspunkt for samtaler vedr. sproglige, motoriske samt kognitive og sociale udfordringer.

Ved vores forældremøder indbyder vi til dialog om det gode børneliv i Sundloppen, både mellem personalet og forældre, men også forældrene imellem. Til nogle forældremøder indbyder vi en ekstern konsulent; eksempelvis fra "Fri for mobberi", en hygiejnesygeplejerske, eller en tale/hørekonsulent. Som forælder kan du desuden høre og samtale om dit barns liv på stuen og i gruppen – ud fra en mere bred fortælling om livet på stuen og i gruppen.

Ved vores arrangementer (arbejdslørdag, sommerfest mm) uden for åbningstiden sætter vi det uformelle samvær højt. Vi arbejder ud fra, at sammenhold omkring børn giver sammenhold mellem børn, således forsøges tydeliggjort, at det du gør for fællesskabet er også godt for dit eget barn.

Fremadrettet:

- På Famly vil vi tage specifikke emner op og sætte fokus på at sproget kobles på. Således at de samme ord bruges i både hjem og i dagtilbud, emner kan være: madlavning, selvhjulpethed, hygiejne, lege, sprog mm.
- Forsat arbejde med at skabe en følelse af fællesskab omkring Sundloppen, det er vores fælles hus, og ved at være en del af gruppen, så hjælper man ens barn med at føle det samme.

Børn i udsatte positioner.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Et barn i en udsat position kan fx være et barn der:

- Vi oplever at basale forhold ikke er i orden (tænder, hygiejne, manglende søvn, madvaner mv.)
- Et understimuleret barn.
- Et barn der ikke er kontaktsøgende/passivt barn.
- Et barn der er udadreagerende/aggressivt
- Et barn der er fysisk udfordret.
- Et barn der ikke møder nok voksenkontakt i hjemmet, hvor det altså drejer sig om forældreforhold.
- Et sporadisk / situationsbetinget udsat barn (i leg, socialt, ift. krav, ift. omvæltninger i familien).

For at tilgodese alle børn skaber vi læringsmiljøer: Hvor vi arbejder med børnene i mindre grupper, og inddeler efter forskellige parametre: alder, niveauer, venskaber osv.

Vi giver det udsatte barn tid, tiden bruger vi til at give tryghed, nærvær samt at tydeliggøre nærværet af den voksne overfor barnet.

Vores ergoterapeut kan eksempelvis træne sansemotorik med det udsatte barn, enkeltvis og i små grupper. Det pædagogiske personale kan spille spil eller lave mindre legegrupper, hvor der er fokus (fra den voksnes side) på at arbejde med den/de udfordring(er) barnet måtte have.

Vi bruger redskaber, eksempelvis fodgynge, kuglepude, kædevest, kasse med dimse-ting til de urolige, "jeg kan bog" – til dem der skal ha' bygge selvværdet op mv.

Sammenhæng til børnehaveklassen.

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Brobygning mellem Sundloppen og skole.

I Sundloppen afholder vi skolegruppe en gang om ugen for de kommende skolebørn (sept.-marts)

Hvis vi har en gruppe på 14-16 skolebørn, foretrækker vi at have to mindre grupper, dvs. at der er omkring 7-8 børn i en skolegruppe. Dette gør vi for bedre at kunne fordybe os samt for at kunne vurdere, hvad vi skal arbejde særligt med i den børnegruppe. Begge grupper vil komme til at lave de samme ting, og tage på de samme ture. Hvis gruppen er delt i 2, er man i skolegruppe hver anden uge

Børnene får udleveret mapper, hvor der leges med rim og remser, bogstaver og tal, farvelægning, øve blyantsgreb m.m. Der vil også blive leget lege, der styrker samarbejde, turtagning, behovsudsættelse, at kunne tåle at tabe, hvor er højre og venstre, at modtage en besked og meget mere. Vi afslutter hver skolegruppe med en omgang bamsevensmassage for alle, under devisen at dem man rører, slår man ikke. Vi går også ture i trafikken for at øve trafikreglerne, og øve os i at gå lidt længere ture, da vi ved der ofte bliver gået med børnene i skolen.

Da de fleste af vores børn fortsætter på Sundskolen, har vi et tæt samarbejde med denne. Vi har en aftale med børnehaveklasselærerne om, at vi kommer på besøg og deltager i de to klassers undervisning, frikvarter og madpakkespisning i et par timer. Det gør vi gerne af mindst to omgange. Det giver børnene en mulighed for at hilse på lærerne og få set, hvad der venter efter forårs SFO'en. Det er også dejligt at hilse på de kammerater fra Sundloppen, som nu går i skole. Det giver en tryghed, at der er kendte ansigter også blandt de større elever. Vi går også gerne på tur hen til skolen for bare at gå rundt og se, hvordan her ser ud, hvor de forskellige ting er henne, f.eks. biblioteket, SFO'en, skolegården, hvor må man gå til, når nu der ikke er hegn om, hvor holder bussen osv. Det er vigtigt for os, at børnene har et mentalt billede af, hvor de skal hen til april og føler sig mere trygge ved det.

Har vi børn, der ikke skal gå på Sundskolen, tager vi gerne på et enkelt besøg med skolebørnene, så alle kan se, hvor deres kammerat skal starte. Det gør det nemmere for børnene at have samtaler om det, når de fysisk har været på besøg og se skolen.

Vi har samarbejde med de omkringliggende kommunale børnehaver, der også sender børn til Sundskolen, vi tager på besøg i hinandens børnehaver med skolebørnene. Børnene får så mulighed for at møde hinanden, se hvor de kommer fra og hvordan deres børnehaver ser ud. De to pædagoger fra forårs SFO'en på Sundskolen også i disse besøg, hvilket giver børnene mulighed for at lære dem at kende inden april, og de får mulighed for at se dynamikken i børnegrupperne. I dette initiativ er der også to besøg på Sundskolen sammen med alle børnene - et før jul og et i marts tæt på SFO start.

Det er vores oplevelse, at det giver børnene en større tryghed ved SFO-start, når vi har haft disse besøg.

Beskrevne er fra en tid uden covid-19. 20/21 har det ikke været mulig at besøge hinanden i dagtilbuddene. Skolebørnene besøgte i marts 21 legepladsen på Sundskolen, og mødte samtidig det personale som er tilknyttet forårssfo. De kommende skolebørn inviteres til en virtuel rundtur i indskoling/SFO'en, her vil de også møde personalet virtuelt. Der vil også være mulighed for at komme på besøg på skolen og få en kortere rundvisning af SFO-lederen, når skolestarten nærmer sig.

Inden vi må sige farvel til vores store børn og sende dem videre, holder vi en frokost i Sundloppen, hvor børnene der skal i skole har fået lov til at bestemme menuen mm. Om aftenen den sidste dag i Sundloppen vil der være et arrangement kun for skolebørnene og de voksne på Storestuen. Her får forældrene også mulighed for at komme og sige farvel til hinanden og personalet.

Inddragelse af lokalsamfundet.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi samarbejder med flere forskellige i vores lokalsamfund, men vi ønsker klart at udvide bekendtskaberne og således skabe flere kontakter i nærmiljøet.

- SUNDskolen – brobygning med den lokale skolen, både i samarbejde med de andre børnehaver i området, men også ved besøg i 0. klasse med mindre gruppe børn kun fra Sundløppen.
- De tre andre daginstitutioner i området – vi besøger hinanden i forbindelse med brobygning. Vi afholder leder/pædagog-møder på tværs ift. brobygning.
- Sundkirken – benyttes til julegudstjeneste, men også til besøg for at se hvad en kirke er og indeholde
- Spejdergrunden – udflugtsmål i nærområdet. Her udfordres sanser, motorik, natur, sprog, udfoldelse
- Kildevejens frugtplantage – Kildevejens frugtplantage leverer frugt til os hver uge, hver år besøger Mellem- og Storestuen plantagen i forbindelse med vores høstprojekt.
- Guldborgsund bibliotekerne, Hovedbiblioteket i Nykøbing F – her lånes og bestilles bøger. Stuerne besøger fra tid til anden biblioteket.
- Evigheden – udflugtsmål/legeplads i Nykøbing F. Her udfordres eksempelvis motorik, sanser, udfoldelse, sprog, fællesskab
- Hamborgsskoven – udflugtsmål. Her arbejdes med eksempelvis med motorik, sanser, udholdenhed og fællesskab.
- Naturlykke – Lykke laver nissejagt for os hvert år. Mellemstuen er på nissejagt på legepladsen, Storestuen er på nissejagt i Hamborgsskoven. Lykke låner os fra tid til anden til at afprøve nye projekter, som eksempelvis en Troldekuffert eller et nyt forløb om natur/kultur.
- Uddannelsesinstitutioner: Eksempelvis :Absalon, FGU – vi modtager praktikanter i kortere perioder, vi har studerende der afprøver projekter/observerer vores praksis, praktik i køkkenet, vi holder foredrag om tværfaglighed på Absalon
- Biografen – kortfilm fra filmcentralen, tur med Storestuen.
- Zoo – udflugtsmål i Nykøbing F. Vi arbejder eksempelvis med natur, dyreliv, sprog.
- Lollandsbanen – toget der kører lige til døren, og som gør vi nemt kan rejse både mod Nykøbing F men også mod Sakskøbing/Maribo.
- Museum Lolland Falster: Vi er med i et projekt sammen med nogle andre dagtilbud i kommunen omhandlende begrebet "tid".

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Refleksioner ift. det fysiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø:

- Lyskilder på stuerne: De er placeret så der er mulighed for at have dæmpet belysning og derved signalere en dæmpet stemning.
- Ruminddeling: Vi arbejder med rum i rummet, vi laver små kroge og hjørner på stuerne, mindre rum der inviterer til leg i mindre grupper af børn. Der er plads til fordybelse i små (lege)grupper.
- Møbler: Vi bruger rumdelere til at lave rum i rummet, samtidig gør de legetøjet nemt tilgængeligt for børnene.
- Vi arbejder med støjniveauet ved at dele børnegruppen i mindre grupper. Vi deler børnegrupperne op, så nogle er ude nogle er inde – det er også en væsentlig faktor ift. støjniveauet på stuerne.
- Sofaer og madrasser på stuerne indikerer hygge og afslapning, samt læsning af bøger.
- Små borde og stole inviterer til leg i små grupper.
- Fællesrum bruges til mere fysisk aktivitet, motorikbaner mv. Fællesrummet kan også bruges til bordaktiviteter for en mindre gruppe børn.
- Soverum kan bruges til både fysisk aktivitet, men også til børneyoga samt til bamsemassage.
- Legepladsen, her arbejdes også med rum i rummet: Gynger, legehuse, labyrint, bålplads, legehuse, klatrestativ, sandkasser. En legeplads til de små, hvis den store til tider bliver for stor.
- Vi arbejder med håndhygiejne. Fokus på bakteriebekæmpelse ift. nedbringelse af sygdom. Besøg af hygiejnesygeplejerske

Refleksioner ift. det psykiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø:

- De voksne vejleder børnene ift. samspil
- De voksne møder børnene i børnehøjde.
- Vi er opmærksomme på både den verbale samt nonverbale kommunikation, både ift. børn og blandt voksne.
- Vi er tydelige voksne: Der er sammenhæng mellem det vi som voksne siger, og det vi som voksne gør. Det er vigtigt, at barnet ved, hvor det har den voksne, vi oplever at det gør barnet trygt.
- Vi inddrager børnene i dagligdagsrutiner, da det giver både selvværd og følelsen af medansvar.
- Vi har faste og genkendelige rutiner.
- Vi arbejder med børnefællesskaberne: bamsemøder, samling, hjælpevenner, bamsemassage, den anerkendende tilgang (både i tale og kropssprog, og blandt både børn og voksne).
- Vi bruger at strukturere dele af hverdagen, eksempelvis rykker vi fra aktivitet til aktivitet i mindre grupper (med den samme voksne) for at undgå pressede situationer.
- Det er vigtigt for Sundloppens børns psykiske velbefindende at vi sørger for at både de og deres forældre føler sig velkomne, vi bruger tid på at hilse på hinanden, og sige farvel til hinanden, vi tager os tid til at vinke, og vi tager os tid til at tage en snak.

Refleksioner ift. det æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø:

- Institutionen er pyntet med børnenes egne værker, dette er både inde i Sundloppen og ude på legepladsen.
- Tal-plakater, bogstav-plakater, samt andre plakater hænger så børnene kan se, bruge og samtale omkring dem.
- Tilgængelige bøger for alle aldersgrupper, med forskelligt indhold.
- Tilgængeligt og forskelligt legetøj
- Temaer vi arbejder med på stuerne og på tværs synliggøres i institutionen.
- Der skabes muligheder for kreativitet både ude og inde. Forskellige materialer præsenteres, sanseoplevelser tilbydes.
- Vi pynter op til højtiderne.
- Der skabes muligheder for bevægelse og fysisk udfoldelse, også ude og inde.
- Der skabes mulighed for fordybelse og stille leg, ude og inde.
- Vi bruger fyrfadslys og lyskæder til at skabe stemning.
- Vi bruger musik til at skabe stemning, nogle gange valgt af børnene.
- På legepladsen planter vi i maj smukke blomster, og nyder derefter de flotte farver. Om foråret sår vi afgrøder i vores højbede, som vi følger indtil høst.

De seks læreplanstemaer.

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter den alsidige personlige udvikling:

Vi understøtter barnets personlige udvikling ved at have læringsmiljøer, der giver plads til at udfolde sig i mindre grupper, både valgt af barnet selv, men til tider også valgt af de voksne. Når vi planlægger aktiviteter i mindre grupper oplever vi, at vi i disse rummer det enkelte barn i høj grad.

Når der arbejdes i mindre grupper oplever vi, at der skabes ro, der skabes ørenlyd samt mulighed for fordybelse. Børnene kan blive hørt, de kan høre og lytte til deres venner og det bliver også nemmere at høre og lytte til den voksne. Mindre grupper giver de voksne større mulighed samt forudsætning for at se, høre og anerkende det enkelte barn. I gruppen dannes et fællesskab, fællesskabet kan indeholde nye relationer og giver dermed barnet mulighed for at udvide sine sociale kompetencer. Fællesskab skaber tillid og tryghed og giver dermed grobund for at barnets alsidige personlige udvikling.

Ved det fælles måltid er børnene også delt i mindre grupper, i disse grupper skabes der mulighed for at tale om maden og måltidet, her tales om smage, teksturer, konsistens, udseende osv. Børnene udvikler ny viden og læring idet de udforsker nye smage, og samtalerne omkring maden udvikler nye perspektiver, nysgerrighed, interesse og gå-på-mod. Under måltidet øves desuden turtagning, selvhjulpenhed, tålmodighed, indenfor gruppen opstår nye venskaber samt fællesskaber. Den voksne er aktivt deltagende i samtalen omkring bordet, således kan den voksne også styre at alle kommer til orde, samt at specifikke emner kan tages op i gruppen.

I Sundloppen er der forskellige arenaer hvor børnene kan trække sig tilbage til, hvis de ønsker at sondre sig fra de andre børn: Ude: legehusene, gyngerne, træstammen, rutsjebanen, tipien, eller ved at bygge med de

store klodser og dermed kreere et eget rum mm. Inde: sofa/madrasser, borde med aktiviteter, dukke/køkkenkrog mv.

De voksne både deltager i legene og observerer og byder ind og hjælper blandt andet med konfliktløsning, hvilket giver tryghed for børnene. De voksne er altid tilgængelige for hjælp og med en krammer!

I Sundloppen har vi også læringsmiljøer der understøtter den store flok børns leg. Vi har areal nok til, at vi kan lege diverse løbe lege, fangeleg, banke bøf, gemmeleg, hvad er klokken osv., her arbejdes med dialog, forhandling, samarbejde, turtagning, empati mm.

Vokseninitierede aktiviteter så som skolegruppe, temabaserede aktiviteter, kreative værksteder med en mindre gruppe børn er også en del af vores læringsmiljø der understøtter den alsidige personlige udvikling. Her kan der arbejdes med at udfordre de faste børnekonstellationer og søges at skabe nye relationer og/eller opmærksomhed på andre børn eller nye venner.

Vi arbejder meget med legestationer i Sundloppen, dvs. borde eller kroge er delt op i temaer (tegne, lego, magneter, klodser, køkkenting osv). Børnene får mulighed for at vælge mellem stationerne, de vælger også indholdet af stationerne.

I Sundloppen arbejder vi med begrebet "hjælpevenner", en måde hvor børn lærer fra sig af deres erfaringer og viden: Det gør vi for, at motivere børnene til at engagere sig i hinanden, på tværs af alder, køn mv, men vi gør det også for at arbejde med børnenes forståelse og empati for hinanden. Hjælpevenner er også en måde hvorpå vi styrker selvværd og selvtillid: "Jeg er noget, og nogen vil og kan hjælpe mig." Den lidt ældre ven fra stuen opnår desuden, ved at lære fra sig til den lidt yngre ven, også selvværd. Hjælpevenner bruges eksempelvis i garderoben, når vi skal i tøjet. Et barn kæmper med at hjælpe et andet barn med at få bukserne ud over støvlen – således opnås succeser, engagement og motivation samt empati.

I garderoben arbejder vi med den alsidige personlige udvikling, da vi bl.a. her arbejder med selvhjulpethed; tage tøj og sko af og på, vi arbejder også med begrebet at rydde op efter sig, dvs. hænge sit tøj på plads – en vigtig ting i garderoben er også at tage hensyn til de andre.

De voksne i Sundloppen ser det enkelte barn og arbejder med at det enkelte barn udvikler en evne til at kunne spørge om hjælp, få hjælp, være rummelig, udvise empati og således have nemmere ved at begå sig med andre børn og voksne. I vores daglig arbejde lægger vi vægt på følelsen tryghed, at barnet har det godt og har en følelse af at have værdi i sig selv.

Vi holder fra tid til anden samling på stuerne. Her arbejder vi med at hele gruppen i en kortere periode lytter til hinanden, venter på tur ift. at sige noget, her arbejdes med koncentration samt forståelsen af at være en del af en social enhed. Her kan arbejdes med "hvem er på stuen i dag/hvem mangler", der kan også arbejdes med "fri for mobberi" og bamseven, hvor emnerne kan være venner, hjælpsomhed eller kroppen – her bruges eksempelvis sanglege, fortællekort og bamsemassage.

Når vi drager på tur med vores Sundloppe-venner styrker vi også den alsidige personlige udvikling, da turen kan være med til at give nye erfaringer, og dermed også gå-på-mod til at prøve noget nyt. Barnet kan overskride egne grænser ved en tur til spejdergrunden, fordi man udfordres motorisk her – men måske hjælper ens hjælpeven, og man ser sig selv som en del af et fællesskab. De voksne engagerer sig på turen ved at være nærværende, omsorgsfulde og tryghedsskabende.

Fælles pædagogisk grundlag:

I arbejdet med den alsidige personlige udvikling ser vi både struktur og genkendelighed, men også spontanitet og at følge børnenes spor, som vigtige medspillere for at det lykkes.

De voksnes tilgang til barnet er vigtig ift. barnets alsidige personlige udvikling: den voksne møder barnet med respekt, og den voksne viser barnet, at den er der for at passe på barnet. Barnet bliver mødt i børnehøjde, dvs. den voksne har en anerkendende tilgang til barnet. Den voksne møder barnet med en mentaliserende tilgang, dvs. en nysgerrighed samt positiv undren ift. barnets perspektiv.

Der skabes fællesskaber i løbet af dagen, som den voksne introducerer barnet/børnegruppen til, således opstår der nye muligheder for venskaber/bekendtskaber – men også et større kendskab til sig selv som person.

De voksne er rollemodeller ift. måden vi er sammen på. Ved konfliktløsning er det den voksnes opgave at give barnet en aktiv rolle i denne. Den voksne sørger desuden for at give barnet en stemme, både i konfliktløsning men også ift. valgmuligheder igennem dagen.

Samspil med øvrige læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling er gennemgående i alle de andre læreplanstemaer. Det handler i høj grad om hvorledes den voksne møder barnet og giver det muligheder i arbejdet med læreplanstemaerne.

Sprog og kommunikation: For at være en del af fællesskabet, for at deltage og være med til at udvikle legen, samt at kræve sin ret til en rolle behøver barnet et veludviklet sprog samt evnerne til at forhandle, være i dialog og kunne fremsætte et synspunkt.

Er der børn der er mindre stærke i deres sprog og kommunikation er det vores opgave som voksne at understøtte dem, formidle for dem og gøre dem attraktive for de andre børn i fællesskabet.

Krop, sanser og bevægelse: Spiller sammen med personlig alsidig udvikling gennem legen. Barnet bruger aktivt krop og sanser samt bevægelse i mange lege: fangeleg, løbeleg, tumleleg osv. Derigennem lærer barnet at udfordre sine grænser: "måske løber jeg lidt hurtigere denne gang?", "måske klatrer jeg lidt højere end sidst?", "måske tør jeg sige at jeg vil være hønemor denne gang?", og derved udvides deres erfaringsverden og mulighed for at være en del af / eller styre mere i fællesskabet. Gennem bamseven-massage oplever børnene et sanseligt samvær med en kammerat, måske med en ny ven.

Natur, udeliv og science: Vi bruger ofte dette læreplanstema som platform for børnefællesskaber. Børnene inddrager blade, jord, regnorme, sommerfugle mv. i deres leg, personalet animeres til at fordybe sig i naturen ved at lege med og ved at bruge naturen anderledes – eksempelvis er blade penge i butikken, eller de bruges som en form for udsmykning samt til et fordybelsesprojekt.

Kultur, æstetik og fællesskab: Læreplanstemaet kan bruges aktivt sammen med personlig alsidig udvikling til at skabe forståelse for børnenes forskellige baggrunde, vores fælles kulturarv og inddrage børnenes egne historier deri, hvilket kan give nye fællesskaber på baggrund af dette: fx er flere måske døbt i den samme kirke, nogle bor på en bondegård osv. Børnene kan udfordre egne grænser ved at deltage i et skuespil, at turde være med, at fortælle foran flokken, synge, optræde samt finde glæde deri.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter den sociale udvikling:

Social udvikling er knyttet tæt sammen med den alsidige personlige udvikling.

De voksne sørger for at være tilgængelige for det enkelte barn og børnegruppen i legen, den voksne observerer legen for at kunne understøtte barnet og børnegruppen i at forhandle, udvikle empati samt afkode hinandens følelser og sindstilstande. Den voksne er lyttende og giver positiv respons til barnet, den voksne møder også her barnet anerkendende og med en mentaliserende tilgang.

Gennem forskellige aktiviteter: eksempelvis i skolegruppen, under måltidet, ved kreative aktiviteter, på badeværelset eller i garderoben øves samarbejde, at være deltagende i fællesskabet samt at vente på tur. Miljøet omkring barnet er trygt, således at det giver barnet mod på at prøve noget nyt og understøtter barnets gå-på-mod. Her udvikles selvværd og selvtillid. Vi er meget opmærksomme på, at alle børn i Sundloppen skal være en del af flere fællesskaber, nogle børn har det fint i få fællesskaber andre har brug for flere – de voksne blander børnene og ser bl.a. på de sociale synergier der opstår i grupperne, og disse tilpasses således efter behov.

Vores tværfaglige tilgang til arbejdet i Sundloppen, og vores holistiske syn på barnet gør at også børn i udsatte positioner får mulighed for at styrkes i den sociale udvikling. Eksempelvis prioriteres det, at der bruges ekstra personaleressourcer samt tværfaglig viden på at forskellige aktiviteter: ture ud af huset, samlinger (herunder skolegruppen), af/påklædning (dvs. øget selvhjulpethed) med god tid. Vores ressourcer bruges således på tidlig indsats ift. at være medskabende omkring barnets sociale udvikling.

Vi vægter forældresamarbejdet højt i vores daglig arbejde i Sundloppen. Vi har sociale arrangementer, forældremøder og mulighed for samtaler med de enkelte familier om eventuelle bekymringer eller udfordringer. Vi vægter den daglig samtale med forældrene højt for således at få en større forståelse for barnets handlinger og baggrund.

Vi har læringsmiljøer der lægger op til både mindre og større legegrupper, der er mulighed for fysiske lege men også mulighed for fordybelse. Der er rum i Sundloppen til mindre legegrupper, hvor barnet kan fordybe sig i de nære venskaber, hvor forhandling og samarbejde øves og hierarkier lægges men også udfordres. Her arbejdes med konfliktløsning, hvor sproget er redskabet til løsning.

Vi arbejder bl.a. med social udvikling, når børnene er med til at tilberede fælles måltider i Sundloppen. Her oplever og udvikler børnene, vha. deltagelse og medindflydelse, en forståelse af samhørighed og ligeværd, som kommer hele børnegruppen til gavn. I det de er deltagende i at skabe noget fælles som har betydning for ikke kun dem selv men også for andre børn. Her igennem arbejder vi med at barnet får forståelsen af vigtigheden af et fællesskab, og derigennem udvikles empati samt forståelse for andre og deres behov hos barnet.

Vi arbejder med fri for mobberi på alle stuerne. Bamseven er en god ven, der giver knus og kram og kan hjælpe os når vi er ked af det – det sætter vi ord på allerede fra Lillestuen. Vi bruger bamse-massage for gennem berøring og fortælling at arbejde med børnegruppens empati og forståelse for hinanden og hinandens grænser/forskelligheder, men der arbejdes også med barnets forståelse af sig selv.

I Sundloppen har vi begrebet "hjælpevenner" (mellem- og storestuen) – det er en særlig ven på stuen der kan hjælpe dig hvis ting er svært. Det kan være en der hjælper dig med at få tøjet på, det kan være en der holder dig i hånden når I går tur, det kan være en der trøster dig, når du er ked af det osv. Her igennem øves empati samt egen social formåen.

Fælles pædagogisk grundlag:

De voksne er rollemodeller ift. måden vi er sammen på. Ved konfliktløsning er det den voksnes opgave at give barnet en aktiv rolle i denne. Den voksne sørger desuden for at give barnet en aktiv stemme, både i konfliktløsning men også ift. valgmuligheder igennem dagen. Når vi som voksne i Sundloppen arbejder med legegrupper, kan vi være deltagende, vi kan også være med til at give alle børnene roller i legen, dvs. skabe "scener", hvor der er plads til alle. Vi er opmærksomme på, at vores rolle kan være både foran, ved siden af, eller bagved børnegruppens leg eller aktivitet. Når vi er foran, er det os som voksne der viser vejen i en form for styret læring. Går vi ved siden af bærer det præg af mere voksenstøttet læring, en mere understøttende og medskabende tilgang. Går vi som voksne bagved, trækker vi os som voksne ud, er mere i observatørens rolle, og man ser hvad der sker med børnenes spontane leg og de læringsmuligheder der nu dukker op i miljøet.

Samspil med øvrige læreplanstemaer:

Social udvikling vil nærmest altid komme i spil, når der arbejdes med de øvrige læreplanstemaer, fordi vi dyrker dem sammen i sociale fællesskaber.

I alle læreplanstemaer arbejder vi med at være en del af et fællesskab, en del af en gruppe – fællesskabet kan være mindre, større, selvvalgt eller valgt af de voksne. Der arbejdes ofte med samarbejde, regler, turtagning i de vokseninitierede lege eller aktiviteter, hvilket udvikler barnets socialt.

En rutinesituation på Lillestuen: Der arbejdes med selvhjulpenhed. "Et barn er i fuld gang med at hoppe i flyverdragten, men får øje på at et andet yngre barn er udfordret ift. at få støvler på. Det første barn skynder sig at blive færdig og rejser derefter det andet barns støvler op, så denne nemmere kan få dem på." Det først barn viser overskud og en tro på sig selv: Jeg er en der kan selv, og jeg kan også hjælpe andre. Ved at der kontinuerligt på stuerne arbejdes med opfordring til at hjælpe hinanden når tingene er svære, oplever vi at barnet tager det til sig – og bliver også den der kan hjælpe!

Vi bruger sproget til at fremme den sociale udvikling, bl.a. gennem dialogisk læsning på stuerne samt i mindre grupper. Her taler vi om emner der associerer med den sociale udvikling. Hvad er det at være misundelig? Hvad er en god ven? Hvordan kan man hjælpe hinanden? Hvad gør dig glad? Kan være nogle af de spørgsmål en bog, der læses dialogisk kan afføde. Både ved dialogisk læsning og under andre omstændigheder sætter vi dagligt ord på børnenes følelser, vi spørger ind til følelser og får således barnet/børnegruppe selv til at sætte ord på følelser.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter kommunikation og sprog ved:

At vi har mange let tilgængelige bøger stående på stuen i børnehøjde. Der læses dagligt historie eller rim og remser enten før eller efter maden på alle tre stuer.

På Storestuen har vi skriveværksted i perioder, hvor der er skum-alfabet på væggen, så man kan føle bogstaverne, der er desuden papir, konvolutter, blyanter, skabeloner med alfabetet til at tegne samt små pixibøger med alfabethistorier.

Vi har en fordybningskrog med en sofa eller nogle madrasser ved bøgerne, så der kan læses højt eller læses selv.

Vi har en guitar og spiller sange og synger med børnene. Vi laver også sanglege uden guitar.

Vi samtaler med børnene ved måltiderne, både om hvad maden er lavet af og frit fra leveren, hvad der lige interesserer børnene nu.

Vi arbejder på alle stuer i små grupper, hvor der spilles spil, der udvider ordforrådet, sammen med en voksen.

Vi har to sprogansvarlige. De sprogvurderer bl.a. børnene, når de er tre år, og når de er ca. fem år. Den ene arbejder med en gruppe børn på ugentlig basis, her arbejdes koncentreret og i samarbejde med tale-høre-konsulent og forældrene på at afhjælpe sprogudfordringer. Vi bruger TRAS (tidlige registrering af sprog) allerede fra Lillestuen, TRAS er et redskab det pædagogiske personale bruger som pejlemærke ift. det enkelte barns sproglige formåen.

Vi har mange forskellige slags legetøj, der kan bruges i mindre stationer, som fordrer samtale og rolleleg blandt børnene, både alene og med en voksen involveret eller på sidelinjen.

På Mellemstuen er der en stor planche med en bamse på: "Vila" hedder hun, her tales der dagligt om tøj, vejret, årstider, hvad sker der udenfor m.m.

Der bliver arbejdet i temaer på tværs og stuevis, hvor sange bliver gentaget og hængt op i børnehøjde, sammen med billeder fra temaet, så der er visuel opfordring til samtale mellem børnene, børn og voksne samt børn og forældre.

Der bliver skrevet ud på Family om dagens aktiviteter, hvilket fordrer samtale i hjemmet om dagens oplevelser i daginstitutionen.

Der er samlinger omkring bamseven, og samtaler om hvordan man er gode venner, når behovet er der. Der laves bamseven-massage med historier, samt bamsevens hjertebarn, hvor alle finder positive ting at sige om hjertebarnet, i perioder.

Der arbejdes med kreative aktiviteter, hvor form, farve, redskaber, tekstur m.m. italesættes.

Børnene hjælper i køkkenet med at lave mad af og til, samt dækker borde, hvilket giver gode samtalemuligheder om madvarer og køkkenredskaber o.a.

Fælles pædagogisk grundlag:

Den måde vi som voksne snakker med og til, iblandt og om hinanden, både børn og voksne i Sundloppen, er med til at sikre, at vi er gode sproglige rollemodeller for børnene; at vi viser med vores ord, at alle har værdi, at vi anerkender hinandens forskelligheder samt skaber tryghed for børnene ved at verbalisere, at vi ser og hører og forstår dem. Vi guider børnene verbalt gennem hverdagen, men også med vores kropssprog og tonation.

Ved at understøtte børnenes sprog hjælper vi dem til at kunne deltage i rollelege, at påtage sig roller, at være med til at udvide legen og styre den i forskellige retninger.

Ved voksenstyrede aktiviteter introducerer vi nye ting for børnene, nye emner, nye materialer, ny viden om gamle emner, vi følger børnenes spørgsmål og udvider deres sproglige og vidensbaserede horisont.

Via sproget hjælper vi børnene med at byde ind i nye børnefællesskaber, at få nye venner, at inkluderes andre i allerede etablerede venskabsgrupper. Sproget bruges også til at reparere brudte venskaber gennem dialog, samt løse konflikter med ord i stedet for at løse dem fysisk.

Samspil med øvrige læreplanstemaer:

Sproget vil helt naturligt være en medspiller i samtlige andre læreplanstemaer, da dialog, samtale, information, vidensdeling, instruktion o.a. bliver det en naturlig del af alle læreplanstemaer.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljøer understøtter vores pædagogiske mål for krop sanser og bevægelse:

Vi er en institution med kroppen i centrum. Derfor har vi bl.a. også ansat en ergoterapeut, som ser på aktiviteterne med andre øjne end det pædagogiske personale gør. Vi har også ansat en bachelor i sundhed og ernæring, derfor er der i køkkenet fokus på det sunde, alsidige, mættende og energigivende måltid. Tværfagligheden inden for Sundloppens fire vægge gør, at vi hurtigt kan inddrage en anden faglighed end den pædagog-faglige, og således har vi fokus på hele barnet.

Vi bruger nærområdet til at gå ture. Vi har både skov og vand tæt på. Vi kan udfordres fysisk på naturens hjemmelavede motorikbaner. Vi sanser: både vejret, duftene, underlaget osv. De mindste går nogle gange tur i klapvogn, men når man eksempelvis kommer frem til naturområde, kommer de også ned og mærker naturen.

Vi har også en aktiv tilgang til livet på legepladsen. På legepladsen kan man både gynge, køre på løbecykel ned af en lille bakke, grave i et mudderhul, hoppe i et mudderhul, bygge med store klodser, lave sandkager – man kan også søge ly i den store tipi, hvor vi i de kolde måneder bestræber os på at tænde op i bålstedet. I tipien er der mulighed for sysler ved de runde borde.

Også indenfor udfordrer vi motorikken med forskellige baner med legeskum. Vi kravler op og ned, vi hopper, triller mv. Vi laver bamsemassage (Fri for mobberi), for den man rør ved driller man ikke. Vi laver simple

børneyoga-øvelser. Vi laver voksenstyrede slåslege med tydelige regler for at bruge vores krudt, men også for at lære hvor grænsen går, både vores egen grænse og de andres.

Vi arbejder på daglig basis med sanserne: vi smager på maden, som vi også ind i mellem hjælper med at lave (enten i køkkenet eller på stuen), vi lytter til dyrelyde, vi maler med hænder og fødder mv.

Vi arbejder meget med leg. Vi er igangsættende i rollelege: Batman flyver rundt over tagene, vi leger tog, eller vi hopper fra isflage til isflage. Historier som vi skal bevæge os til: eksempelvis gamle lege og sanglege, som kan være voksenstyrede, men også sagtens være børneinitierede: Banke bøf, ståtrold, kom hjem alle mine kyllinger, jeg gik mig over sø og land m.fl.

Vi arbejder med finmotorik: vi tegner med blyanter med forskellige tykkelser. Vi klipper med saks. Vi limer små og store dimser på det vi har klippet. Vi øver pincetgreb, når vi øver os i at spise selv.

Måltidet er et sted, hvor man øver sig i at spise selv, først med fingrene, senere med bestik. Måltidet er også et sted hvor vi giver mulighed for at man bruger sine sanser; lugtesans, følesans og synssans er eksempelvis i spil.

Fælles pædagogisk grundlag:

I forhold til krop, sanser og bevægelse samt vores fælles pædagogiske grundlag har vi gode muligheder for at lave nye børnefællesskaber, nye grupper at lege i, via bevægelse hjælper vi børnene med at byde ind i nye børnefællesskaber, at få nye venner, at inkluderes andre i allerede etablerede venskabsgrupper.

Der bliver naturligt åbnet op for samarbejde mellem børnene, de bygger motorikbaner ude og inde sammen, de finder på løsninger, de hjælper hinanden. Barnets selvværd bliver styrket i takt med, at det finder ud af, det kan flere ting, at det ved noget andre måske ikke ved. "At jeg pludselig kan og tør noget nu, jeg ikke kunne og turde før, ved at blive opmuntret og hjulpet af venner og de voksne" – barnet udfordres til at turde mere i trygge rammer og dermed udvikle sig motorisk

De voksne er tilgængelige for både spørgsmål og hjælp og ideer til at udvide barnets viden og kunnen. De voksne kan være både igangsættende og understøttende ift. at bruge krop, sanser og bevægelse.

Som voksne viser vi med vores ord, at alle har værdi, at vi anerkender hinandens forskelligheder og kunnen samt skaber tryghed for børnene ved at verbalisere, at vi ser og hører og forstår dem.

Ved voksenstyrede aktiviteter introducerer vi nye ting for børnene, nye lege, nye materialer, ny viden om gamle emner, vi følger børnenes spørgsmål og spor og udvider deres motoriske horisont.

Samspil med de andre læreplanstemaer:

Børn skal udforske og eksperimentere med forskellige måder at bruge kroppen på. De skal opleve krops- og bevægelsesglæde, både når kroppen er i ro, og når den er i aktivitet. De skal blive fortrolige med kroppens funktioner og sanser. Dette gør vi bl.a. ved at læreplanstemaet ses i samspil med de øvrige andre læreplanstemaer.

Krop, sanser og bevægelse lægger sig tæt op ad natur, udeliv og science, da vi oplever naturen som et fantastisk sted at blive klog på sin krop. Vi leger fangelege, vi løber om kap, vi går tur og mærker skovbunden. Vi klatrer over hjemmelavede træbroer, vi hugger brænde til bålet, vi ruller ned af bakker og klatrer op igen. Vi mærker vores åndedræt. Vi sidder helt stille og kigger på insekter, vi løfter træstammer, vi bygger huler som vi senere kravler ind i. Vi mærker vores muskler, og hvor stærke vi er.

Kultur, æstetik og fællesskab knytter sig også til krop, sanser og bevægelse: Vi synger sange, vi går om juletræet, vi går Lucia-optog – hvor mange ting er i spil: vi skal gå kontrolleret, synge og gå samtidig, vi holder

også et lys (elektrisk) i hånden. Vi slår katten af tønden, hvor vi mærker hvor hårdt vi kan slå, vi mærker hvordan det er at vente på tur samtidig med vi fejre en gammel tradition. Når vi udtrykker os kreativt, bruger vi både grov og finmotorik: vi maler og tegner på store stykker pap, vi klipper pynt til diverse højtider, og vi laver perleplader og perlekæder.

Igennem det hele udvikler børnene deres alsidige personlige udvikling samt den sociale udvikling. Læreplanstemaet sprog og kommunikation kommer også i spil, når barnet videreformidler ønsker og ideer, eller er i dialog med både venner og voksne om eksempelvis kroppens mange mysterier el.lign.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter læring om natur, udeliv og science ved:

Tilgængelighed af krible krable beholdere, luppe, forstørrelsesglas i små krukker, spande, sier, træstykker, buskads, træer, blomster og buske på legepladsen. Dette giver børnene mulighed for at afsøge legepladsen for alverdens smådyr, samt iagttage dem nærmere og stille spørgsmål til hvilken art det er, hvor lever de, hvad spiser de, hvordan tager man dem op og passer på dem, bliver de til noget andet, når de bliver store (larver)m.m.

Hvilke frugter og bær gror på planter og træer og i vores højbede. Hvordan passer vi på dem, hvornår må man plukke dem, hvornår må de spises, og hvordan tilbereder vi dem?

Vi benytter os af vores nærmiljø, der består af en sø, en skov, marker og et plateau med træer og buske samt skrænter. Vi går ture dertil, finder planter, bær, blomster, knopper, forskellige trætyper. Vi bygger huler, finder ud af, hvor der er bedst at klatre op og glide ned, hvor meget en trærod kan holde i vægt, når man holder fast i den osv.

Vi har en lille hjemmelavet legeplads i skoven. Vi skal være opmærksom på jagtsæsonen, hvad jages der, hvorfor må vi ikke være i skoven så og hvordan gør jægerne? Vi ser på dyrelivet og spor efter dem.

Vi italesætter hvad man skal passe på i naturen, hvad man må efterlade, hvor lang tid ting er om at forgå i naturen.

Vi er ude i alt slags vejr, sol, regn sne, blæst. Hvordan føles det at gå, når det blæser, løber man hurtigere i medvind end modvind? Vi bruger os selv i legen med vand i vandpytter, vandet og smattet i vores store

smathul, hvor man må grave alt det man lyster. Vi mærker solen på kroppen, hvordan den skærer i øjnene og laver solhatte i pap for at beskytte os mod lyset.

Vi arbejder med science på forskellige måder: Vi arbejder med at udtrække birkesaft fra et birke træ. Hvor kommer væsken fra, er den der hele tiden? At grave kanaler i sandkassen og fylde dem med vand, eller prøve på det, hvor bliver vandet af, hvorfor forsvinder det? At løbe i blæsevej, hvorfor er det hårdere at løbe i modvind end medvind, hvad hvis jeg har en løs trøje på og strækker armene ud? Vi flyver med drage, hvorfor kan den flyve, hvorfor skal den have en hale på? Vi leger med kartoffelmel og vand. Vi leger med klodser og former, hvilken klods passer i hvilket hul?

Fælles pædagogisk grundlag:

I forhold til natur, udeliv og science og vores fælles pædagogiske grundlag giver ovennævnte gode muligheder for at lave nye børnefællesskaber, nye grupper at lege i - måske tør man noget andet end bedstevennen i skoven og leger så med andre børn, der tør det samme som en selv eller udfordrer én til at turde lidt mere.

Det giver også mulighed for at udforske i trygge rammer på legepladsen.

Der bliver naturligt åbnet op for samarbejde mellem børnene, de hjælpes med at finde mariehøns f.eks. "Vil du holde spanden, så tager jeg mariehønen?"

De voksne er tilgængelige for spørgsmål og ift. at hjælpe med til at udvide barnets/børnegruppens viden om ting der er fundet i naturen. I fællesskab kigger vi efter ting i bøger eller på internettet.

Børnenes selvværd bliver styrket i takt med, de finder ud af, de kan flere ting, at de ved noget andre måske ikke ved. At jeg pludselig kan og tør noget nu, jeg ikke kunne og turde før, ved at blive opmuntret og hjulpet af venner og de voksne.

De øvrige læreplanstemaer:

De øvrige læreplanstemaer der er i spil sammen med natur, udeliv og science er mange.

Sproget vil blive udviklet og brugt flittigt i samtale om børnenes fund og observationer, spørgsmål fra den voksne til børnene og omvendt.

Grovmotorik og finmotorik bliver brugt når der skal klatres, løbes, gås, glides, plaskes med vand og samle små dyr og delikate planter og blomster uden de går i stykker.

Leg: De oplevelser børnene får igennem deres oplevelser i naturen, kan inspirere dem til at lege f.eks. de dyr, de finder, de historier de får fortalt og bygge videre derpå. Den sociale og den alsidige personlige udvikling vil være i spil hele tiden i forhold til barnets egen oplevelse af sig selv i naturen, i forhold til de forskellige miljøer, hvad tør jeg, hvad kan jeg, hvem fungerer jeg godt med her, hvem hjælper mig og hvem kan jeg hjælpe.

Børnenes flydende tilgang i forskellige børnefællesskaber alt efter interesse, mod, lyst og nysgerrighed.

Kultur og kreativitet kommer også ind over, da man kan presse blomster, bygge af naturmaterialer, lave f.eks. hatte, der beskytter mod solen, lave mad af frugter, grøntsager og bær, tegne de ting man har set i naturen og meget mere.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter vores pædagogiske mål for kultur, æstetik og fællesskab:

Vi vægter børnenes kulturelle udtryk højt. Vi arbejder med børnenes (lære)proces frem for det at fremstille et særligt produkt. Vi giver børn tid til at arbejde med deres kreative og sanselige udfoldelser.

Børnene møder forskelligartede kreative materialer. Børnene møder forskellige måder de kreativt og kunstnerisk kan udfolde sig. Vi kan male på forskelligt materiale (sten, lærred, papir, glas mm), vi kan male med pensler, svampe, fingrer eller fødder. Vi arbejder med papkasser, blade og mosaik, mulighederne er mange.

Vi bruger litteratur som udgangspunkt for samtaler om fællesskab, kulturforskelle, kultur, religion, det smukke, malerier mv. iPads bruges til at undersøge og få mere viden om eksempelvis ovennævnte emner, vi finder tekster og videoer om emnerne på internettet.

Vi bruger musik som udtryksform. Vi synger til guitarens lyd. Vi lytter til stille musik, som giver vores krop ro, når vi power napper. Vi lytter til festlig musik, som giver os lyst til at danse og giver os en følelse af fællesskab. Vi lytter til musik, og skaber vores egen mening om den – kan jeg lide den? – hvilke instrumenter kan jeg lide? – skal det være højt/lavt?

I vores årsplan indgår kulturelle højtider som jul, fastelavn, Halloween, påske. Vi besøger Sundkirken til jul, hvor vi deltager aktivt i fortællingen om Jesu fødsel. Men vi kan også besøge lokale kirker (Sundkirken, Toreby kirke, Maribo Domkirke) for at finde ud af hvad kirkens opgave er (dåb, begravelse, konfirmation, vielser, gudstjenester), og hvordan en kirke ser ud (alter, døbefond, stort orgel mv).

Vi besøger biografen i Nykøbing, hvor vi ser film fra Filmcentralen. Film der handler om små og store dilemmaer, som børnene kan relatere til. Vi besøger således kulturinstitutionen: biografen. Vi viser barnet, at her er et sted, hvor man kan få ny viden samt input til at udvide ens horisont. Vi besøger biblioteket. Det samme gælder for biblioteket som for biografen, en kulturinstitution hvor du kan få viden og input til at udvide din horisont.

Fælles pædagogiske grundlag:

Der skabes via kulturen, som er kunstnerisk og skabende fællesskaber i løbet af dagen, som den voksne introducerer barnet/børnegruppen til, således opstår der nye muligheder for venskaber/bekendtskaber – men også et større kendskab til sig selv som person.

Den voksne sørger for at give barnet en stemme i fællesskabet, både ift. valgmuligheder i løbet af dagen men også ift. eventuel konfliktløsning. Derfor er den voksnes tilgang til barnet vigtig: den voksne møder barnet med respekt, og den voksne viser barnet, at den er der for at passe på barnet. Barnet bliver mødt i børnehøjde, dvs. den voksne har en anerkendende tilgang til barnet. Den voksne møder barnet med en mentaliserende tilgang, dvs. en nysgerrighed samt positiv undren ift. barnets perspektiv.

I arbejdet med kultur styrkes barnets selvværd i takt med, at det finder ud af, det kan flere ting, at det ved noget andre måske ikke ved. "At jeg pludselig kan og tør noget nu, jeg ikke kunne og turde før, ved at blive opmuntret og hjulpet af venner og de voksne" – barnet udfordres til at turde mere i trygge rammer og dermed udvikle sig inden for det kunstneriske samt skabende felt.

Ved voksenstyrede aktiviteter introducerer vi nye ting/materialer/viden for børnene: nye lege, nye og blandede materialer, ny viden om gamle emner, nye måder at bruge materialer på, nye måder at se hinanden på, vi følger børnenes spørgsmål og spor og udvider deres æstetiske og kunstneriske horisont. De voksne er tilgængelige for både spørgsmål og hjælp og ideer til at udvide barnets viden og kunnen. De voksne kan være både igangvættende og understøttende i processerne

Som voksne viser vi med vores ord, at alle har værdi, at vi anerkender hinandens forskelligheder og kunnen samt skaber tryghed for børnene ved at verbalisere, at vi ser og hører og forstår dem.

Samspil med andre læreplanstemaer:

Det pædagogiske personale introducerer barnet for forskellige kunstarter, der kan sætte sig i dem som førsproglige indtryk. Børnene gives mulighed for at udtrykke sig i skabende og eksperimenterende processer. Vi bygger eksempelvis huse og andet af papkasser, både i processen og bagefter i legen kombineres kultur, æstetik og fællesskab med eksempelvis sprog og kommunikation, samt med den sociale udvikling.

Barnet opfordres til at dele fortællinger fra egen hverdag i hjemmet omkring eksempelvis traditioner, vi taler om disse til samling, under forskellige aktiviteter samt under måltiderne. Her ventes på tur, og opfordres til at lytte til ens gode vens fortællinger. Således bygger vi bro mellem kultur, æstetik og fællesskab samt den alsidige personlige udvikling og den sociale udvikling.

Vi lader barnet møde mange forskellige udtryksformer, her udforskes egne evner og kunnen, eksempelvis ved kartoffeltryk: nogle synes det er dejligt at røre ved malingen, nogle finder ro ved at skabe orden i farver

og tryk, samtaler opstår når en mindre gruppe er sammen om en aktivitet, barnet oplever at være en del af et fællesskab.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Her beskrives hvilke tanker der er gjort ift. at etablere en tydelig evalueringsskultur, så den bliver en del af Sundloppens daglige pædagogiske arbejde.

Når stuerne starter op på et tema; det kan være alt fra science-projekt om vand, blade om efteråret eller pirater, men også læringsmiljøet i garderoben eller venskaber, bruges ”Skema til handling” fra Danmarks evalueringssinstitut (Eva):

Skemaet bruges for at sikre bedst muligt, at der er en fælles plan og et fælles formål beskrevet.

- Indhold: Hvad vil vi arbejde med?
- Mål: Hvad vil vi gerne opnå?
- Tiltag: Hvad vil vi gøre for at nå målet? Ansvarlig: Hvem gør hvad?
- Tegn: Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til målet?
- Opfølgning: Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet? Ansvarlig: Hvem gør hvad?

Der bruges desuden "Sådan evaluerer I jeres pædagogiske praksis" (også fra "Eva") – som indeholder 3 trin

- 1) Gør vores formål for evaluering tydeligt. (formål)
- 2) Dokumentér med fokus på læringsmiljø og fælles refleksion. (metode)
- 3) Analysér vores dokumentation, og sæt retning for vores fremtidige praksis. (analyse)

Der afholdes stuemøde hver måned, planlægning og evaluering er en fast del af disse, hver anden måned er mødet af længere varighed.

Det er vigtigt at der tages stilling til hvilken form for dokumentation vi vil bruge: praksisbeskrivelser, videooptagelser, fotos (taget af voksne eller af børnene), børneinterviews mv.

Vi arbejder desuden med "Redskab til selvevaluering" (fra Eva) på hvert andet personalemøde, for på den måde at se på og reflektere over egen praksis ift. de ni områder der fremhæves i denne. På personalemødet arbejdes i grupper samt i plenum med at reflektere, vurdere og beslutte vedr. pædagogisk praksis. "Skema til handling" (Eva) bruges sidst på mødet for at sikre bedst muligt, at der er en fælles plan og et fælles formål beskrevet

Efter mødet arbejdes der i den mellemlæggende periode (indtil næste møde) med den del af vores pædagogiske praksis, vi har valgt at gå i dybden med. Også her er det vigtigt at der tages stilling til hvilken form for dokumentation vi vil bruge: praksisbeskrivelser, videooptagelser, fotos (taget af voksne eller af børnene), børneinterviews mv.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil bruge materialet udarbejdet i forbindelse med temaer på stuerne (skemaerne til handling), samt dem vi har på tværs af huset. De områder vi ud fra "redskab til selvevaluering", går i dybden i løbet af de 2 forgangne år vil også indgå i vores evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan.

Evalueringen foregår i maj måned, hver andet år. Personalemødet i den måned udvides med en time, og der afsættes derfor 2 timer til en form for opsamling af den indsamlede evaluering samt opfølgende evaluering.